

Leven in een b(l)oeiende stad

Programma gemeenteraadsverkiezingen 2018

ChristenUnie Hattem

Inhoud

Leven in een b(l)oeiende stad.....	3
Onderwijs.....	4
Jeugdzorg.....	5
Zorg.....	6
Sport / Cultuur.....	7
Ruimtelijke ontwikkeling.....	8
Economische ontwikkeling.....	9
Duurzaamheid.....	10
Verkeer en vervoer.....	11
Veiligheid.....	13
Goed bestuur.....	14
Betrokkenheid bewoners bij bestuur.....	15
Financiën.....	16

Leven in een b(l)oeiende stad

Zet je in voor de bloei van de stad waarin je woont, want de bloei van de stad is ook jullie bloei (vrij naar Jeremia 29:7)

De ChristenUnie gaat voor een Hattem om door te geven. Een Hattem met een boeiend centrum, een prettig woonklimaat en een rijk verenigingsleven.

Een Hattem dat meehelpt bij het oplossen van lokale vraagstukken zoals zorg en onderwijshuisvesting. En een Hattem dat ook naar vermogen een bijdrage levert aan de oplossing van bovenlokale problemen zoals het vluchtelingenvraagstuk en de opwarming van de aarde. Een bijdetijds Hattem waarin traditionele handel en wandel afgewisseld wordt met nieuwe, digitale vormen van ondernemen, zorg verlenen en relaties onderhouden.

De ChristenUnie geeft zo'n Hattem graag door aan een volgende generatie inwoners en ondernemers, maar ook aan de toerist of de werknemer die van Hattem afhankelijk is voor zijn rust of werk.

Als ChristenUnie Hattem willen we dat onze mooie stad Hattem steeds meer tot ontwikkeling komt. Wij zetten ons daarom in voor de bloei, de 'Shalom' van de stad en al haar burgers. We beseffen dat niet alles maakbaar is en dat het kwade nog steeds veel schade berokkent, maar we leven ook met de hoop dat God kan helpen. Wij geven in dit vertrouwen graag handen en voeten aan ons geloof en zijn bereid verantwoordelijkheid te nemen voor het bestuur van deze stad.

Als beweging van betrokken christenen vinden we drie doelen belangrijk.

1. In Hattem leef je mee - *mee leven*

Iedereen telt en leeft mee in onze mooie stad. Het maakt daarbij niet uit of je een beperking hebt, een gevorderde leeftijd kent of dat je bijvoorbeeld ambitieuze ondernemer bent. Als het nodig is dat anderen meeleven om de ander mee te kunnen laten leven, bevorderen we dat.

2. In Hattem leef je vrij - *vrij leven*

In Hattem kun je - ook buiten je huis- of kerkdeur - in vrijheid vorm geven aan je levensovertuiging. Of je nu liberaal, socialist, agnost, christen of wat dan ook bent, maar altijd met liefdevol respect voor andermans kijk op de zaak.

3. In Hattem leef je duurzaam - *door leven*

Hattem maken we duurzaam klaar voor de volgende generatie. We investeren in de toekomst van onze jeugd.

In dit verkiezingsprogramma werken we deze drie ideeën uit op de onderwerpen waar Hattem de komende jaren mee aan de slag moet.

Onderwijs

Goed onderwijs is essentieel voor de ontwikkeling van jongeren en daarmee voor onze samenleving.

De ChristenUnie ziet dan ook het volgende voor zich...

De school is een plek waar kinderen zich cognitief en sociaal ontwikkelen en waar ze andere jongeren ontmoeten. De ChristenUnie is voor vrijheid van onderwijs. Ouders kunnen vanuit hun verantwoordelijkheid voor de opvoeding van hun kinderen kiezen voor een school die aansluit bij de eigen waarden, identiteit en idealen. De gemeente respecteert de diversiteit van scholen op levensbeschouwelijke en pedagogische gronden. Tenslotte willen we dat iedere Hattemer trots kan zijn op onze moderne en duurzame schoolgebouwen.

De trend om onderwijsinstellingen en kinderopvang samen te voegen tot Integrale Kindcentra biedt kansen om kinderen vanaf heel jong een doorlopende leerlijn aan te bieden. Tegelijk mag lokale samenwerking geen inbreuk vormen op de autonomie van besturen en de identiteit van scholen. Vrijheid van onderwijs vraagt om een terughoudende overheid. Samenwerking is goed, samenwerking afdwingen niet.

De overheid is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de schoolgebouwen in Hattem. Vooral de kwaliteit van de accommodaties van basisschool De Zaaier en van de Van Heemstraschool kan beter. Vanuit het oogpunt van energiebeheersing, maar ook vanuit onderwijskundige optiek. Ook de andere schoolgebouwen vragen om aanpassing.

De ChristenUnie zet zich de komende periode in voor voldoende geld van de gemeente Hattem voor onderwijsvoorzieningen. Tegelijk moet er aandacht zijn voor duurzame onderwijshuisvesting in een multi-functionele setting.

Om de overgang van basis naar middelbaar en van middelbaar naar hoger onderwijs te vergemakkelijken ontvangen gezinnen met een inkomen tot 130% van het minimumniveau een bijdrage van € 300,- wanneer een van de kinderen een dergelijke overgang maakt.

Jeugdzorg

Jongeren kunnen om allerlei redenen in de knel raken. Om daar het hoofd aan te bieden, heeft de professionele jeugdzorg de bijzondere aandacht van de ChristenUnie.

De ChristenUnie ziet dan ook het volgende voor zich...

De ChristenUnie kiest bij jeugdzorg voor vier uitgangspunten:

1. opvoeden in plaats van problematiseren
2. het gezin in het dagelijkse leven is uitgangspunt
3. niet het systeem maar de inhoud staat centraal
4. de veiligheid van het kind vormt altijd de ondergrens

We leggen dus sterk de nadruk op de eigen kracht van gezinnen, aangevuld met hulp vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin en eventueel specialistische zorg waar dat nodig is. Het Centrum voor Jeugd en Gezin neemt daarbij een centrale plaats in.

Inkoop door de gemeente van specialistische jeugdhulp gebeurt niet alleen op prijs maar vooral op kwaliteit en zoekt aansluiting bij de identiteit die past bij het betrokken gezin. De gemeente wijst ouders actief op de mogelijkheid om via een Persoonsgebonden Budget identiteitsgebonden zorg in te kunnen kopen als de gemeente deze zorg zelf niet heeft ingekocht. De administratieve afwikkeling moet accuraat, transparant en ondersteunend zijn voor onze inwoners.

Kinderen, jongeren, ouders en scholen worden betrokken bij een integrale visie op jeugdhulp.

Tenslotte: De ChristenUnie ondersteunt en stimuleert particuliere initiatieven die begeleid wonen voor jongeren in Hattem (beter) mogelijk maken.

Zorg

Mensen die hun leven lang in Hattem gewoond hebben moeten ook in Hattem oud kunnen worden. Er moeten dus voor Hattemers voldoende plaatsen beschikbaar zijn. In toenemende mate vervullen kerken een gewaardeerde rol bij zorg en hulpverlening. Gelukkig weten kerken en overheid elkaar in Hattem te vinden en te waarderen.

De ChristenUnie ziet dan ook het volgende voor zich...

De ontwikkelingen in de zorg vragen er om dat in goed overleg tussen de gemeente Hattem, zorgaanbieder Hanzeheerd en een derde partij gekeken wordt naar zware zorg (ZZP 4 t/m 10) in een zgn. *twee onder één kap gebouw*. Multifunctionaliteit kan er voor zorgen dat er op flexibele wijze wordt omgesprongen met de beschikbare ruimte waarin voldoende intramurale verblijven of eenheden zijn gevestigd. Een woningcorporatie zou hierbij betrokken kunnen worden. In ons land kennen we hiervan al voorbeelden, uitgebreide zelfs, waar naast zorg ook het onderwijs een rol in speelt.

In omgevingsplannen moet de gemeente ook particulier opgezette, kleinschalige zorgverlening mogelijk maken. De ChristenUnie Hattem is dan ook voor verbinding van de locaties van zorgcentra. Het is hierbij ontzettend belangrijk om vraag en aanbod in balans te brengen.

Hattem draagt ruimhartig zijn steentje bij als het gaat om woonruimte voor en begeleiding van vluchtelingen. Niet alleen de wettelijke taakstelling is wat de ChristenUnie betreft leidend, maar ook christelijke bewogenheid en rechtvaardigheid.

Wij willen in samenwerking met de woningcorporatie zoeken naar extra mogelijkheden om (te) lang wachtende statushouders in de AZC's aan woonruimte te helpen. Het bedrijfsleven willen wij stimuleren om bij het zoeken naar personeel ook te denken aan deze doelgroep.

Sport / Cultuur

In 2017 heeft de gemeenteraad [de Sportagenda](#) aangenomen. Belangrijke elementen daarin zijn het stimuleren van initiatieven van verenigingen. Ook biedt de Sportagenda ruimte om zoveel mogelijk Hattemers in beweging te houden. Dat draagt bij aan gezondheid en sociale cohesie.

Verder is Hattem aantrekkelijk voor inwoner en toerist dankzij prachtige musea, oude bouwwerken en een bloeiend cultureel- en verenigingsleven dankzij de inspanningen van veel vrijwilligers. De rijke Hattemse geschiedenis geven we graag door aan onze jongeren via het onderwijs en excursies. Dat houden we graag zo.

De ChristenUnie ziet dan ook het volgende voor zich...

De gemeentelijke overheid stimuleert samenwerking tussen culturele instellingen en de scholen.

De gemeente stimuleert en faciliteert gezamenlijke initiatieven van verenigingen en instellingen om leden en vrijwilligers te werven.

De gemeente licht samen met de culturele instellingen het vergunningenstelsel door om dit, waar het maar kan te vereenvoudigen. Daarmee kunnen de kosten voor diverse vergunningen omlaag. En wellicht kan de noodzaak tot het aanvragen van een vergunning vervallen.

Wat (deels) met gemeenschapsgeld wordt bekostigd moet eenvoudig toegankelijk zijn voor de gemeenschap.

Kinderen uit armoedesituaties moeten mogelijkheden houden om gratis deel te nemen aan sportieve en culturele activiteiten.

Alcoholconvenanten tussen sportverenigingen onderling en de gemeente worden gestimuleerd, evenals het naleven er van.

Ruimtelijke ontwikkeling

De ChristenUnie signaleert een toenemende vraag naar (betaalbare) woningen in Hattem. Ook steeds meer mensen van buiten ons mooie stadje weten de kracht en pracht van Hattem op waarde te schatten. De invoering van de Omgevingswet is een krachtig instrument om de ambities van inwoners beter tot hun recht te laten komen.

De ChristenUnie ziet dan ook het volgende voor zich...

Assenrade gaat zijn laatste fase in, dus is het de hoogste tijd om 't Veen rijp te maken voor woningbouw. Door deze groei stimuleren we de bedrijvigheid in Hattem en dit komt ook de binnenstad ten goede.

Het woningaanbod in Hattem moet sociale cohesie bevorderen. Voor elk budget en elke samenlevingsvorm moet in Hattem woonruimte beschikbaar zijn.

Wij zetten ons in voor betaalbare huurwoningen zodat jongeren en ouderen in Hattem kunnen blijven wonen. Bij deze woningbouw kan dan ook ruimte geboden worden aan kleinschalige woonvormen of begeleid wonen.

De invoering van de Omgevingswet vraagt veel energie van de gemeentelijke organisatie. Hattem doet er verstandig aan als kleine gemeente bij de invoering er van samen op te trekken met andere gemeenten.

Economische ontwikkeling

Hattem is niet alleen woonplaats, maar ook werkplek. De ChristenUnie zet zich graag in om Hattem aantrekkelijk te houden als vestigingsplaats voor nieuwe en bestaande bedrijvigheid. Dat is goed voor de werkgelegenheid, maar ook voor de duurzaamheid, want de afstand tussen wonen en werken wordt daarmee bekort.

In het verleden is door de drie gemeenten (Hattem, Heerde en Oldebroek) besloten een gezamenlijk bedrijventerrein (H2O) te ontwikkelen. Een zeer ambitieus plan dat in de uitvoering heeft geleden onder de recente crisisjaren en de haperende samenwerking tussen de drie deelnemers. Inmiddels is het economisch klimaat verbeterd. Er liggen kansen voor creatieve oplossingen om dit terrein beter op de kaart te zetten.

De ChristenUnie ziet dan ook het volgende voor zich...

De gemeente is voorwaardenscheppend voor bedrijvigheid in Hattem. Dat is van belang voor de werkgelegenheid en een bloeiend Hattem. '[Samen Hattem](#)' is een prima initiatief maar er moet ook oog zijn voor besluitvaardigheid. Ondernemen vraagt soms om een snel besluit door de gemeente, zodat kansen benut kunnen worden.

De gemeente nodigt lokale ondernemers nadrukkelijk uit bij aanbestedingen door gemeente. Wanneer een ondernemer ook duurzaamheid en 'social return' kan bieden, maakt dat onderdeel uit van de aanbestedingsafwegingen.

Deugdelijke plannen voor de herontwikkeling van 't Veen verdienen het om met vaart uitgevoerd te worden. De ontwikkeling van 't Veen biedt ook ruimte voor de vestiging van een derde (discount) supermarkt.

We zijn voor samenwerking in de regio, maar we zijn ook van mening dat wij ons met bedrijventerrein H2O sterker moeten profileren en de gunstige ligging van dit terrein beter moeten benutten. Aan de bedrijven op 't Veen moet een beter perspectief worden geboden zodat ze een verhuizing naar bedrijventerrein H2O sneller zullen overwegen.

We leven graag in een bloeiende stad. De zondagsrust in onze stad draagt daar aan bij. Zo ontstaat er tijd voor ontmoeting, zorg en bezinning. Die rust houden we dan ook graag in stand. Bovendien draagt het bij aan diversiteit in het winkelaanbod, doordat kleine winkeliers ook een dag ontspanning wordt gegund.

Duurzaamheid

In de afgelopen jaren heeft Hattem geïnvesteerd in een toekomstbestendige riolering en duurzame straatverlichting. Het laatste onderdeel is nog niet helemaal afgerond. En er is meer mogelijk op het gebied van duurzaamheid.

De ChristenUnie ziet dan ook het volgende voor zich...

In 2025 is Hattem een energieneutrale gemeente: we wekken binnen de grenzen van Hattem net zoveel energie op als we in onze gemeentelijke organisatie, huizen, scholen en bedrijven verbruiken. We concretiseren voortvarend de uitvoering van [de in 2017 aangenomen klimaatnotitie](#).

De gemeente stimuleert projecten en initiatieven die bijdragen aan een circulaire economie. Dat is een economie waarin producten en materialen worden hergebruikt en waarin grondstoffen hun waarde behouden.

Hattem dient weer over een volwaardig en bereikbaar brengstation voor grof afval te beschikken.

Nieuwbouw in Hattem is gasloos zodra de alternatieven daarvoor in voldoende mate voorhanden zijn. Eigenaren van bestaande woningen worden gestimuleerd om hun woning te ontkoppelen van het gasnet zodra de alternatieven daarvoor in voldoende mate voorhanden zijn.

De gemeente handhaaft stimuleringsmaatregelen voor huisisolatie en gebruik van zonne-energie of breidt deze uit waar dat mogelijk is.

In Hattem bevorderen we particuliere Initiatieven om het e-rijden te stimuleren. Initiatiefnemers voor laadpalen op de Bleek, bij de Parkeergarage en de Jachthaven worden gestimuleerd in hun streven.

De gemeente Hattem voert een duurzaam inkoopbeleid. Onderdeel daarvan is lokaal inkopen waar mogelijk en verantwoord om lokale werkgelegenheid te bevorderen en om milieubelasting door transport te voorkomen.

In Hattem stimuleren en faciliteren we particuliere initiatieven voor collectieve duurzame energievoorziening.

De gemeente stimuleert eigen verbouw van groenten en fruit en geeft aan welke gronden beschikbaar zijn om al-dan-niet tijdelijk een volkstuin/stadsakker te beginnen.

Verkeer en vervoer

Verkeer en vervoer vormen een bijdrage aan onze persoonlijke vrijheid, maar brengen ook risico's met zich mee. Hattem is een relatief veilige gemeente. Het aantal verkeersslachtoffers in Hattem is zeer gering in vergelijking met andere plaatsen. Dat neemt niet weg dat veiligheid voor de ChristenUnie uitgangspunt nr. 1 blijft bij gemeentelijke verkeersvraagstukken. Zwakkere verkeersdeelnemers zoals kinderen, fietsers en voetgangers verdienen de meeste bescherming.

Verder is Hattem redelijk goed bereikbaar met fiets, openbaar vervoer en de auto. De combinatie fiets-trein of fiets-bus voor het woon werkverkeer is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Ook doen veel recreatieve fietsers Hattem aan.

Het gebruik van fossiele brandstoffen brengt risico's met zich mee voor ons milieu en onze gezondheid.

De ChristenUnie ziet dan ook het volgende voor zich...

Fietsen naar school moet veilig blijven. Belangrijke routes naar scholen willen we fietsvriendelijker inrichten.

De Hattemse binnenstad is minimaal in de zomermaanden autovrij. Boodschappen doen op de fiets wordt aantrekkelijk door betere fietsparkeerplekken.

In de binnenstad houden we rekening met bewoners, ondernemers, winkelend publiek en toeristen. Boodschappen doen op de fiets wordt aantrekkelijker door een voldoende aanbod van fietsparkeerplekken. In de zomermaanden houden we 's middags in ieder geval de Kerkstraat autovrij.

Nu de wijk Assenrade bijna volledig ontwikkeld is, is er meer aandacht nodig voor de veiligheid op de Burgemeester Bijleveldsingel door middel van zebra's en snelheidsbeperkende maatregelen. Ook de uitgang van Assenrade naar de Waalstraat moet ruimer en overzichtelijker worden ingericht.

Fout en hinderlijk parkeren - terwijl officiële parkeerlocaties matig bezet zijn - moet worden aangepakt. Maar dan moeten er wel voldoende parkeermogelijkheden zijn.

In toekomstige verkeer- en vervoersplannen (GVVP's) wordt CO2-emissiereductie een vast onderdeel van het beleid. Het GVVP geeft aandacht aan alternatieven voor de auto, het stimuleren van gebruik van openbaar vervoer en de fiets.

Hattem gaat als het aan ons ligt aan de slag met een fietsagenda. Deze omvat plannen voor het stimuleren van (veilig) fietsgebruik. Onderdelen daarvan zijn: fietssnelroutes op de

Leven in een b(l)oeiende stad

meest gebruikte trajecten en een infrastructuur die is afgestemd op zowel recreatief-, als woon-werkfietsgebruik.

Veiligheid

Als je vraagt naar het belangrijkste kenmerk van Hattem, roemen veel mensen de kleinschaligheid en daarmee de veiligheid van onze gemeente. De sociale cohesie is een belangrijke voedingsbodem voor een veilig leefklimaat. De wijkagenten leveren een belangrijke bijdrage in die situaties waarin het mis dreigt te gaan. Zij kennen hun 'pappenheimers'. Het is goed voor Hattem wanneer dat zo blijft.

De ChristenUnie ziet dan ook het volgende voor zich...

De burgerlijke overheid stimuleert via buurt, kerk en club activiteiten waardoor mensen elkaar beter leren kennen en naar elkaar omzien.

Hattem bundelt de krachten met omliggende gemeenten zodat bij vergelijkbare problematiek met één stem kan worden gesproken in de veiligheidsregio.

De gemeente stimuleert particuliere initiatieven om onraad in de buurt te voorkomen, en neemt samen met de politie initiatief om huisinbraken te voorkomen.

De gemeente draagt zorg voor de veiligheid en privacy van burgers door adequate bescherming van (digitale) gegevens.

Goed bestuur

Lokaal wat kan, regionaal wat moet. De ChristenUnie Hattem is voor samenwerking met omringende gemeenten maar wil lokaal maatwerk blijven organiseren voor inwoners.

Hattem heeft er voor gekozen zo lang mogelijk zelfstandig te blijven en koos daartoe voor samenwerking binnen de [Regio Noord-Veluwe](#) (RNV). Binnen de RNV draait Hattem als volwaardige partner mee. Voor economische samenwerking richt de blik van Hattem zich op samenwerking in de [Regio Zwolle](#).

Intergemeentelijke samenwerking kan leiden tot het verlies van democratische controle door de inwoners van Hattem en een te hoge werkdruk op ambtenaren doordat de taken van de gemeente toenemen.

De ChristenUnie ziet dan ook het volgende voor zich...

De ChristenUnie is voor de verbetering van de bestuurskracht en –kwaliteit binnen onze gemeente. Er komen grote thema's op Hattem af. Die vragen om strategische keuzes en een proactieve houding bij het zoeken naar samenwerkingsvormen.

Betrokkenheid bewoners bij bestuur

Wij willen in de lokale politiek in Hattem een kleine revolutie veroorzaken als het gaat om zeggenschap over ons eigen stadje. Naast de representatieve democratie (op basis van vierjaarlijkse verkiezingen) is het tijd voor democratische vernieuwingen. Bovendien heeft de Hattemse raad de Participatiecode vastgesteld. De verbinding tussen de raad en inwoners kan nog steeds beter.

De ChristenUnie ziet dan ook het volgende voor zich...

Hattem is een gemeente die niet alleen zelf allerlei activiteiten oppakt maar initiatieven van inwoners faciliteert, verbindingen tot stand brengt en vooral betrokken inwoners centraal stelt. Oftewel: samen denken, samen besluiten, samen doen en samen leren.

Een gelote burgerraad biedt ruimte aan inwoners om over specifieke onderwerpen mee te denken. De Omgevingswet geeft mogelijkheden deze aanpak in praktijk te brengen. Als daar in Hattem belangstelling voor is, willen we hier werk van maken

Een deel van het gemeentebudget wordt, als het aan de ChristenUnie ligt, voortaan besteed door de burgers zelf.

Financiën

Het lijkt iets beter te gaan met de Hattemse financiën. Hogere uitgaven van de Rijksoverheid zorgen er voor dat er ook meer geld naar het gemeentefonds gaat. Het mechanisme dat meer of minder rijksuitgaven via het gemeentefonds de inkomsten van de gemeenten beïnvloeden, staat ter discussie.

In Hattem hebben we door de inspanningen van de ChristenUnie in de afgelopen raadsperiode een rechtvaardig systeem van Rioolheffing waarin zowel elementen van milieubelasting (deel heffing o.b.v. waterverbruik) als draagkracht (deel heffing o.b.v. WOZ-waarde) zijn samengebracht. Het verbeterde economische klimaat heeft gunstige effecten op de lokale schatkist.

De invoering van de precariobelasting voor nutsbedrijven heeft een positieve invloed gehad op het inkomstenniveau. Vanaf 1 januari 2022 mag Hattem echter geen precariobelasting meer heffen en moet dit geld via andere inkomstenbronnen binnenkomen.

De financiële vraagstukken in Hattem liggen verder vooral ook in de sfeer van het goed verdelen van de lokale lusten en de lasten.

De ChristenUnie ziet dan ook het volgende voor zich...

Bij de financiële plannen voor de komende jaren moet in het wegvallen van de precariobelasting in 2022 worden voorzien.

De ChristenUnie wil de totale lokale lastendruk voor de burger zoveel mogelijk beperken waarbij toch het voorzieningenniveau voor een kleine stad als Hattem zo hoog mogelijk ligt.